

UNIVERSITATEA BABES-BOLYAI
FACULTATEA DE ISTORIE SI FILOSOFIE
SPECIALIZAREA: MASTER IN FILOSOFIE -FILOSOFIE, CULTURA, COMUNICARE

I. Informatii generale despre curs si seminar

Titlul disciplinei: STATUTUL ARTISTULUI IN CULTURA POST-MODERNA

Codul: HFR 0642

Regimul disciplinei: obligatorie (Semestrul 2)

Numarul de ore: 2ore curs +2ore seminar x 14 saptamani (28ore curs +28 ore seminar / semestru)

Numarul de credite: 8

Tipul de evaluare finala: Examen

Locul de desfasurare: sala Lucian Blaga (X/I), str.M.Kogalniceanu nr.1, et.1

Programarea in orar a activitatilor: conform orarului la Departamentul de Filosofie

II. Informatii despre titularul de curs si seminar

Nume, titlul stiintific: RATIU DAN-EUGEN, Conferentiar doctor

Informatii de contact: dan.ratiu@ubbcluj.ro, 0264-405300, int.5280, 5281

Ore de audienta: 2

III. Descrierea disciplinei

Obiective. Cursul abordeaza problema statutului cultural, social si profesional al artistului – din perspectiva interdisciplinara a Filosofiei artei si Sociologiei artei/profesiilor artistice –, urmarind sa clarifice specificul acestuia in lumea si cultura contemporana, in raport cu epoca moderna. Vom analiza, pe de o parte, legitimitatea utilizarii categoriilor etico-juridice - responsabilitate, imunitate - in lumea artei, in conditiile schimbarii regimului artei contemporane, vizind in principal problemele responsabilitatii si ale angajamentului artistilor, abordate atat in dimensiunea lor actuala cit si in cea istorica. Pe de alta parte, vom aborda tema transformarii figurilor artistului in lumea contemporana, in raport cu epoca moderna: conditia artistului in regim de singularitate si statutul institutional, economic, juridic, semantic al activitatilor artistice, precum si figurile inovatiei artistice in lumea contemporana.

Tematica cursului

1. INTRODUCERE. De la modern la contemporan: depasirea limitelor artei.
- 2-3. REGIMUL ARTEI IN CONTEMPORANEITATE. Arta contemporana: de la „ordinea simbolica” la „transgresiune”. Actiune versus opera. Transgresiunea frontierelor artei, moralitatii si legii.
- 4-5. UTILIZAREA CATEGORIILOR ETICO-JURIDICE IN LUMEA ARTEI: CONDITII DE LEGITIMITATE. Responsabilitatea: semnificatie juridica-morala si substantiala; „a fi responsabil *de*” si „a fi responsabil *pentru*” (Hans Jonas). Lumea artei: domeniu inchis sau deschis controlului public? Autonomie/suveranitate estetica si „autonomie penala” a artistului.
- 6-7. Estetic si juridic, arta/artist si opinie publica: *Culture Wars* (SUA).
- 8-9. Registre de evaluare a artei contemporane: de la valoarea estetică la valori practice – etice, juridice, utilitare, politice, economice, civice. Evaluarea artei in regimul „democrației radicale”.
10. Responsabilitatea-„datorie” sau „misiune” si avatarurile ei istorice. Angajament si responsabilitate politica a artistilor.
11. Utilitatea social-politica a artei.
12. TRANSFORMARI ALE FIGURII ARTISTULUI IN LUMEA CONTEMPORANA. Artistul in lumea moderna si profesiile artistice: de la morfologia categoriilor la analiza identitatii colective a creatorilor.
13. Artistul in regim de singularitate (Nathalie Heinich). Statutul institutional, economic, juridic si semantic al activitatilor artistice.
14. Critica artistica/arta critica: cum contribuie artistii la schimbarea sociala? Figuri ale inovatiei artistice in lumea contemporana.

Competente dobândite:

- a) competente cognitive; studentul va putea:
- utiliza în mod adecvat concepte și demersuri majore din sferile Filosofiei artei și Sociologiei artei;
 - percepe dimensiunea socială a producției artistice, pluralitatea interpretărilor și necesitatea unei abordări interdisciplinare;
 - să înțeleagă și compare variatele perspective teoretice despre artă și artiști;
 - să descrie particularitățile artei și ale profesiei artistice în lumea contemporană în raport cu epoca modernă;
- b) competente practic-aplicative:
- abilitatea de a comunica oral și în scris în limba română și cel puțin într-o limbă străină, utilizând corect terminologia și demersurile specifice Filosofiei artei;
 - capacitatea de a aplica creativ metodele de cercetare ale științelor umaniste, în particular ale filosofiei, în rezolvarea problemelor și comunicarea rezultatelor în mod argumentat (eseu academic);
 - conceperea și conducerea proceselor de cercetare specifice: capacitatea de a proiecta, realiza și prezenta o lucrare de cercetare (disertație) despre o problemă semnificativă, de dimensiuni mai ample (50-70 pagini), care să contribuie la cunoașterea filosofică;
- c) competente atitudinale; pe parcursul cursului urmărim să dezvoltăm:
- formarea unei raportări conștiente la producția artistică contemporană;
 - o valorizare pozitivă a pluralismului artistic și a rolului artiștilor în democrație.

IV. Bibliografia obligatorie:

- BAETSCHMANN Oskar, 1997, *The Artist in the Modern World. The Conflict between Market and Self-Expression*, Cologne, DuMont BuchVerlag: „Freedom and the Social Function of the Artist”, pp.58-80, „The Cult of the Artist”, pp.81-121, „Strategies and Careers”, pp.122-162 “Rebellions and the Power of Art”, pp.163-199, “Art for Exhibitions”, pp.200-240
- BOLTANSKI Luc, CHIAPPELLO Eve, 1999, *Le Nouvel Esprit du capitalisme*, Paris, Gallimard: Troisième Partie, V « A l'épreuve de la critique artiste », pp.501-576
- HEINICH Nathalie, 2005, *L'Elite artiste. Excellence et singularité en régime démocratique*, Paris, Gallimard: I « Singularité: la vocation de l'excentricité », pp.27-127 ; III « Excellence: une nouvelle élite », p.201-275; IV « L'Art en régime de singularité », p.279-35; XV « L'artiste engagé », p.302-316
- HEINICH, N. 1999.« Pour en finir avec la querelle de l'art contemporain ». *Le débat*, no.104, pp.106-115
- JIMENEZ, Marc. 2005. *La Querelle de l'art contemporain*. Paris: Gallimard: Première partie: « De l'art moderne à l'art contemporain », pp.65-108 ; Troisième partie: « La crise de l'art contemporain: Les enjeux du débat, Le procès de l'art contemporain, Comment interpréter la crise ? », pp.148-178 ; « Les critères esthétiques en question », pp.238-260
- JULIUS, Anthony. 2007. „A Transgressive Work and its Defences”, in: MC CLEAN, Daniel (ed.) *The Trials of Art*. London: Ridinghouse, pp.327-345; trad. rom. JULIUS, A. *Transgresiuni. Ofensele artei*, Ed. Vellant, București, 2008, cap. I ”Opera transgresivă și justificările sale”, pp.15-51
- MENGER Pierre-Michel, 2002, *Portrait de l'artiste en travailleur. Métamorphoses du capitalisme*, Paris, Seuil/La République des Idées: « Les arts et l'économie capitaliste », pp.11-34, « Les arts : laboratoire de flexibilité », pp.61-87
- MICHAUD, Yves. 2003. *L'art à l'état gazeux. Essai sur le triomphe de l'esthétique*. Paris : Stock: ch.I « Petite ethnographie de l'art contemporain », pp. 27-64
- MILLET, Catherine. 2006. *L'art contemporain. Histoire et géographie*. Paris: Flammarion: « Avant-propos », ch. I. « Naissance de l'art contemporain », pp.7-48
- MOULIN Raymonde, 1995, *De la valeur de l'art*, Paris, Flammarion: « Deuxième partie: Les Professions de l'art », pp.57-116
- VASSAL-ADAMS, G. 2007. „Robert Mapplethorpe: The Perfect Moment”, in: MC CLEAN, Daniel (ed.) *The Trials of Art*. London: Ridinghouse, pp.289-304
- YOUNG, A. 2007. „Pissed Christ on Trial: Disgust, Obscenity and Transgression”, in: MC CLEAN, Daniel (ed.) *The Trials of Art*. London: Ridinghouse, pp.307-324

Bibliografia suplimentara sau recomandata ca lectura optionala:

- BECKER Howard S., 1982, *Art Worlds*, University of California Press, Berkeley and Los Angeles; trad.fr. *Les Mondes de l'art*, Paris, Flammarion: « Les professionnels intégrés, les franc-tireurs, les artistes populaires et les naïfs », pp.236-275
- BENJAMIN Walter, „L'auteur comme producteur” (1936), in: Ch.Harrison, P.Wood (eds.), *Art en théorie 1900-1990 (Anthologie)*, Paris, Hazan, 1997, pp.539-546
- BOLTON, Richard (ed.) 1992. *Culture Wars. Documents on the Recent Controversies in the Arts*. New York: New Press: “Introduction”, pp.3-26, Documents, pp.27-70, 295-300.
- BOURDIEU Pierre, 1998, *Les règles de l'art. Genèse et structure du champ littéraire*, Paris, Seuil: « La conquête de l'autonomie », pp.85-191
- BOURDIEU Pierre, 1986, *Economia bunurilor simbolice* (antologie), Bucuresti, Meridiane: „Inventarea vietii de artist”, pp.154-201
- CLAIR Jean, 1997, *La responsabilité de l'artiste. Les avant-gardes entre terreur et raison*, Paris, Gallimard : ch.2 « Le cheval et la rune (L'avant-guerre) », pp.31-69
- DANTO, Arthur. 2000. « L'idée de chef-d'œuvre dans l'art contemporain ». In : *Qu'est-ce qu'un chef-d'œuvre ?* Paris: Gallimard, pp. 137-154
- DANTO, Arthur. 1996. [1992]. Trad.fr. *Après la fin de l'art*. Paris: Seuil: ch.9 « Censure et subventions dans le domaine des arts », pp. 219-238; ch.10 « L'art dangereux », pp.241-263.
- EDELMAN, Bernard, HEINICH, Nathalie. 2002. *L'art en conflits. L'œuvre de l'esprit entre droit et sociologie*. Paris : La Découverte : II. « Vandalisme ou performance ? », pp.57-94, VII « Dialogue sur un manifeste », pp.245-268
- JONAS Hans, 2001, *Le principe responsabilité. Une éthique pour la civilisation technologique*, Paris, Flammarion: IV, #II « Théorie de la responsabilité: premières différenciations », # III « Théorie de la responsabilité: parents et homme d'état comme paradigmes éminents », pp. 179-210
- HEINICH Nathalie, 1998, *Le Triple jeu de l'art contemporain. Sociologie des arts plastiques*, Paris, Minuit: VI « Aux frontières de la morale », pp.146-157, VII « Aux frontières du droit », pp.158-173
- HEINICH Nathalie, 1997, *L'art contemporain exposé aux rejets. Etudes de cas*, Nîmes, J.Chambon: « Christo à Paris, 1985: Emballé, pas emballé ? », pp.7-31, « Buren à Paris, 1986: Minimalisme et politique », pp. 33-73, « Ping à Paris, 1994: De Beaubourg à Brigitte Bardot », pp.153-190
- LACLAU, Ernesto, MOUFFE, Chantal. 2001. *Hegemony and Socialist Strategy. Towards a Radical Democratic Politics*. New York: Verso: 4.” Hegemony and Radical Democracy”, pp.149-194
- MENGER Pierre-Michel, 1989, „Rationalité et incertitude de la vie d'artiste”, in: *L'Année Sociologique*, nr.39, pp.111-151
- MERRYMAN John H., ELSEN Albert E., 2002, *Law, Ethics and the Visual Arts*, London-The Hague-New York, Kluwer Law International: 5.“Artistic Freedom”, pp.503-660
- MICHAUD Eric, “Note despre ‘deontologia’ artistului in epoca moderna”, in: D-E.Ratiu, C.Mihali (ed.), *Arta, comunitate, spatiu public. Strategii politice si estetice ale modernitatii*, Cluj-Napoca, Casa Cartii de Stiinta, pp.15-34
- MICHAUD Yves, *La crise de l'art contemporain. Utopie, démocratie et comédie*, Paris, PUF, 1997: « La nouvelle polémique de la modernité des années 1960 et 1970 », pp.108-129, « Rejets, conflits de critères et déplacement des évaluations », pp.159-166, « La fin de l'utopie de l'art », pp.214-252
- MICHAUD, Yves. 1999. *Critères esthétiques et jugement de goût*. Nîmes: Ed. J.Chambon: ch.II „Les critères esthétiques”, pp.51-102.
- MOULIN R. 1998. *L'Artiste, l'institution et le marché*, Paris, Flammarion: «Les Artistes», p.249-362
- RATIU Dan-Eugen, 2003, „Lumea artei: imunitate sau responsabilitate? Problema responsabilitatii si a angajamentului in arta contemporana”, in: D-E.Ratiu, C.Mihali (ed.), *Arta, comunitate, spatiu public. Strategii politice si estetice ale modernitatii*, Cluj-Napoca, Casa Cartii de Stiinta, pp.35-64
- RIOUT, Denis. 2000. *Qu'est-ce que l'art moderne?* Paris: Gallimard : « L'artiste apporte son corps », pp.467-486.
- ROCHLITZ Rainer, 1994, *Subversion et subvention. Art contemporain et argumentation esthétique*, Paris, Gallimard: I « Conquête et abandon de la souveraineté esthétique », pp.23-47, ch.VII « Institutions », pp.175-198, VIII « Stratégies politiques », pp.199-220
- SOULLILOU Jacques, 1995, *L'Impunité de l'art*, Paris, Seuil: « Introduction générale », pp.11-41, « Circonstances », pp.101-136
- VANCE Carol S. 1999. „The War on Culture”. In: B.Wallis, M.Weems, Ph. Yenawine (eds.), *Art Matters. How the Culture Wars Changed America*. New York: NY University Press, pp. 221-231.

V. Metode de predare si materiale folosite in cadrul procesului educational specific disciplinei:

- utilizarea unui curs interactiv cu fundament de prelegere si prezentare multimedia
- discutii in cadrul cursului pe baza unor exemple
- utilizarea de studii de caz in cadrul seminariilor

VI. Planificarea intilnirilor si a verificarilor intermediare

Curs – sapt.1. INTRODUCERE.

Tematica: Prezentare multimedia. De la modern la contemporan: depasirea limitelor artei.

Obiective:

- familiarizarea cu opere si curente artistice moderne
- intelegerea procesului trecerii de la arta moderna la arta contemporana
- utilizarea in mod adecvat a unor concepte din filosofia artei

Concepte, cuvinte cheie

- modernism
- avangarda

Seminar – sapt.1.

Tematica: Prezentarea disciplinei, obiectivelor, programarea și organizarea activitatilor, prezentarea modalitatilor de evaluare pe parcursul semestrului si finala

Obligatia studentilor: asumarea unor teme de cercetare pe baza tematicii/bibliografiei propuse

Curs – sapt.2. REGIMUL ARTEI IN CONTEMPORANEITATE.

Tematica: Artă contemporană: de la „ordinea simbolică” la „transgresiune”.

Obiective:

- familiarizare cu opere si curente artistice contemporane
- intelegerea schimbarii regimului artei contemporane
- utilizarea in mod adecvat a unor concepte din filosofia artei

Concepte, cuvinte cheie

- ordinea realului vs. ordine simbolică
- artă contemporană vs. artă modernă
- transgresiune artistică

Seminar – sapt.2.

Tematica: Prezentare multimedia: Transgresiuni in arta contemporana.

Obligatia studentilor: prezentare de referate, participarea la dezbateri pe baza bibliografiei propuse

Bibliografie:

-MILLET, Catherine. 2006. *L'art contemporain. Histoire et géographie*. Paris: Flammarion: « Avant-propos », ch. I. « Naissance de l'art contemporain », pp.7-48.

-MICHAUD, Yves. 2003. *L'art à l'état gazeux. Essai sur le triomphe de l'esthétique*. Paris : Stock: ch.1 « Petite ethnographie de l'art contemporain », pp. 27-64.

-RIOUT, Denis. 2000. *Qu'est-ce que l'art moderne?* Paris : Gallimard : « L'artiste apporte son corps », pp.467-486.

Curs – sapt.3. Actiune versus opera. Transgresiunea frontierelor artei, moralitatii si legii.

Obiective:

- intelegerea schimbarii regimului artei contemporane
- utilizarea in mod adecvat a unor concepte din filosofia artei

Concepte, cuvinte cheie

- transgresiune
- actiune vs. opera

Seminar – sapt.3.

Tematica: Dezbatare: Arta contemporana: categorii cronologica sau tipologica? *La querelle de l'art contemporain* (Franta)

Obligatia studentilor: prezentare de referate, participarea la dezbatare pe baza bibliografiei propuse

Bibliografie:

-HEINICH, Nathalie. 1999. « Pour en finir avec la querelle de l'art contemporain » *Le débat*, no.104/1999, pp.106-115.

-JIMENEZ, Marc. 2005. *La Querelle de l'art contemporain*. Paris: Gallimard: Première partie: « De l'art moderne à l'art contemporain », pp.65-108 ; Troisième partie: « La crise de l'art contemporain: Les enjeux du débat, Le procès de l'art contemporain, Comment interpréter la crise ? », pp.148-178.

Curs – sapt.4. UTILIZAREA CATEGORIILOR ETICO-JURIDICE IN LUMEA ARTEI. CONDITII DE LEGITIMITATE

Tematica: Conceptul de responsabilitate: sens juridic-moral si sens substantial; „a fi responsabil *de*” si „a fi responsabil *pentru*” (Hans Jonas).

Obiective:

- utilizarea in mod adecvat de catre studenti a unor concepte etico-juridice si filosofice
- intelegerea continutului si limitelor aplicarii categoriei etico-juridice de responsabilitate in lumea artei

Concepte, cuvinte cheie:

- responsabilitate
- „a fi responsabil *de*”, „a fi responsabil *pentru*”

Seminar – sapt.4.

Tematica: Responsabilitatea: analiza si interpretare de text

Obligatia studentilor: participarea la dezbatare pe baza bibliografiei propuse

Bibliografie:

-JONAS Hans, 2001, *Le principe responsabilité. Une éthique pour la civilisation technologique*, Paris, Flammarion: IV, #II « Théorie de la responsabilité: premières différenciations », # III « Théorie de la responsabilité: parents et homme d'état comme paradigmes éminents », pp. 179-210

-RATIU Dan-Eugen, 2003, „Lumea artei: imunitate sau responsabilitate? Problema responsabilitatii si a angajamentului in arta contemporana”, in: D-E.Ratiu, C.Mihali (ed.), *Arta, comunitate, spatiu public. Strategii politice si estetice ale modernitatii*, Cluj-Napoca, Casa Cartii de Stiinta, pp.35-64

Curs – sapt.5.

Tematica: Lumea artei: domeniu inchis sau deschis controlului public? Autonomie/suveranitate estetica si „autonomie penala” a artistului

Obiective:

- intelegerea constituirii si a specificului lumii artei
- intelegerea specificului abordarii artei din perspectiva etico-juridica

Concepte, cuvinte cheie:

- lumea artei
- autonomie/suveranitate estetica vs. „autonomie penala”
- „imunitate” estetica vs. impunitate morala

Seminar – sapt.5.

Tematica: Autonomie estetica, „autonomie penala”/„imunitate” vs. „responsabilitate”: dezbatare

Obligatia studentilor: intocmirea de referate si participarea la dezbatare pe baza bibliografiei propuse

Bibliografie:

-BOURDIEU Pierre, 1992/1998, *Les règles de l'art. Genèse et structure du champ littéraire*, Paris, Seuil: « La conquête de l'autonomie », pp.85-191

-ROCHLITZ Rainer, 1994, *Subversion et subvention. Art contemporain et argumentation esthétique*, Paris, Gallimard: I « Conquête et abandon de la souveraineté esthétique », pp.23-47, VII « Institutions », pp.175-198, VIII « Stratégies politiques », pp.199-220
-SOULLILOU Jacques, 1995, *L'Impunité de l'art*, Paris, Seuil: « Circonstances », pp.101-136

Curs – sapt.6-7.

Tematica: Estetic si juridic, arta/artist si opinie publica: *Culture Wars* (SUA).

Obiective:

- intelegerea raporturilor dintre estetic si juridic, arta si opinie publica
- intelegerea semnificatiei „razboaielor culturii”

Concepte, cuvinte cheie:

- libertate de expresie
- libertate artistica
- cenzura

Seminar – sapt.6.

Tematica: Analiza de text: Libertate de expresie, libertate artistica vs. cenzură. Dezbateri: Artiștii: o „excepție estetică” în fața legii/moralei?

Obligatia studentilor: prezentare de referate, participarea la dezbateri pe baza bibliografiei propuse

Bibliografie:

-DANTO, Arthur. 1996 [1992]. *Après la fin de l'art*. Paris: Seuil: ch.9 « Censure et subventions dans le domaine des arts », pp. 219-238; ch.10 « L'art dangereux », pp.241-263.
-”Există limite ale libertății în artă?” Dezbateri, *Revista 22*, nr. 8, 17-23 feb 2009, p.16.
-MERRYMAN John H., ELSEN Albert E., 2002, *Law, Ethics and the Visual Arts*, London-New York, Kluwer Law International: 5. “Artistic Freedom”, pp.503-660
-SOULLILOU Jacques, 1995, *L'Impunité de l'art*, Paris, Seuil: « Introduction générale », pp.11-41

Seminar – sapt.7.

Tematica: Studii de caz: Controverse recente în artă: cazurile Serrano și Mapplethorpe (SUA), Pinoncelli (Franța).

Obligatia studentilor: prezentare de referate, participarea la dezbateri pe baza bibliografiei propuse

Bibliografie:

-BOLTON, Richard (ed.) 1992. *Culture Wars. Documents on the Recent Controversies in the Arts*. New York: New Press: “Introduction”, pp.3-26, Documents, pp.27-70, 295-300.
-MC CLEAN, Daniel (ed.). 2007. *The Trials of Art*. London: Ridinghouse: G.VASSAL-ADAMS „Robert Mapplethorpe: The Perfect Moment”, pp.289-304; A.YOUNG „Pissed Christ on Trial: Disgust, Obscenity and Transgression”, pp.307-324; A. JULIUS, „A Transgressive Work and its Defences”, p. 327-345 (trad. rom. A. JULIUS, *Transgresiuni. Ofensele artei*, Ed. Vellant, București, 2008, cap. I ”Opera transgresivă și justificările sale”, pp.15-51.)
-VANCE Carol S. 1999. „The War on Culture”, in: B.Wallis, M.Weems, Ph. Yenawine (eds.) *Art Matters. How the Culture Wars Changed America*. New York: NY University Press, pp. 221-231.
-EDELMAN, Bernard, HEINICH, Nathalie. 2002. *L'art en conflits. L'œuvre de l'esprit entre droit et sociologie*. Paris: La Découverte: II. « Vandalisme ou performance ? », pp.57-94, VII « Dialogue sur un manifeste », pp.245-268.

Curs – sapt.8-9.

Tematica: Registre de evaluare a artei contemporane: de la valoarea estetică la valori practice – etice, juridice, utilitare, politice, economice, civice. Evaluarea artei în regimul „democrației radicale”.

Obiective:

- intelegerea evaluării artei în contemporaneitate
- analiza si caracterizarea diferitelor registre de evaluare a artei contemporane

Concepte, cuvinte cheie:

- registre de evaluare

- valori estetice, functionale, etice, politice, juridice, economice, civice

Seminar – sapt.8.

Tematica: Analiza de text si dezbatare: Registre de valori si judecare: cum evaluam arta contemporană? Criterii estetice vs. practice în arta contemporană

Obligatia studentilor: intocmirea unor studii documentare pe tematica propusa

Bibliografie:

-DANTO, Arthur. 2000. « L'idée de chef-d'œuvre dans l'art contemporain ». In : *Qu'est-ce qu'un chef-d'œuvre ?* Paris: Gallimard, pp. 137-154.

-JIMENEZ, Marc. 2005. *La Querelle de l'art contemporain*. Paris: Gallimard: « Les critères esthétiques en question », pp.238-260.

-LACLAU, Ernesto, MOUFFE, Chantal. 2001. *Hegemony and Socialist Strategy. Towards a Radical Democratic Politics*. New York: Verso: 4. "Hegemony and Radical Democracy", pp.149-194.

-MICHAUD, Yves. 1999. *Critères esthétiques et jugement de goût*. Nîmes: Ed. J.Chambon: ch.II „Les critères esthétiques”, pp.51-102.

Seminar – sapt.9.

Tematica: Studii de caz: Evaluari/respingeri ale artei contemporane

Obligatia studentilor: intocmirea unor studii documentare pe tematica propusa

Bibliografie:

-HEINICH, Nathalie. 1997. *L'art contemporain exposé aux rejets. Etudes de cas*. Nîmes: J. Chambon: « Christo à Paris, 1985: Emballé, pas emballé ? », pp.7-31; « Buren à Paris, 1986: Minimalisme et politique », pp. 33-73; « Ping à Paris, 1994: De Beaubourg à Brigitte Bardot », pp.153-190; « L'art contemporain exposé aux rejets: Contribution à une sociologie des valeurs », pp.193-211

-MICHAUD Yves, *La crise de l'art contemporain. Utopie, démocratie et comédie*, Paris, PUF, 1997: « Rejets, conflits de critères et déplacement des évaluations », pp.159-166

Curs – sapt.10-11.

Tematica: Responsabilitatea-„datorie” sau „misiune” si avatarurile ei istorice. Angajament si responsabilitate politica a artistilor. Utilitatea social-politica a artei.

Obiective:

- determinarea specificului responsabilitatii-„datorie” sau „misiune”
- intelegerea relatiilor dintre arta si politica

Concepte, cuvinte cheie:

- „misiune”, angajament, responsabilitate politica
- utilitate social-politica

Seminar – sapt.10.

Tematica: Analiza de text si dezbatare: Artă si politică: o relatie controversata.

Obligatia studentilor: prezentare de referate, participarea la dezbatare pe baza bibliografiei propuse

Bibliografie:

-BÄTSCHMANN, Oskar. 1997. *The Artist in the Modern World: The Conflict between Market and Self-Expression*. Cologne: DuMont BuchVerlag: „Freedom and the Social Function of the Artist”, pp.58-80, „The Cult of the Artist”, pp.81-121

-HEINICH, Nathalie. 2005. *L'Elite artiste. Excellence et singularité en régime démocratique*. Paris: Gallimard: ch. XV « L'artiste engagé », pp.302-316.

-MICHAUD, Eric. 2002. “Note despre ‘deontologia’ artistului in epoca moderna”. In: D-E.Ratiu, C.Mihali (ed.). 2003. *Arta, comunitate, spatiu public. Strategii politice si estetice ale modernitatii*. Cluj-Napoca: Casa Cartii de Stiinta, pp.15-34.

Seminar – sapt.11.

Tematica: Utilitatea social-politica a artei. Analiza si interpretare de text, dezbatare

Obligatia studentilor: intocmirea de referate si participarea la dezbateri pe baza bibliografiei propuse

Bibliografie:

- BENJAMIN Walter, „L’auteur comme producteur” (1936), in: Ch.Harrison, P.Wood (eds.), *Art en théorie 1900-1990 (Anthologie)*, Paris, Hazan, 1997, pp.539-546
- CLAIR, Jean. 1997. *La responsabilité de l’artiste. Les avant-gardes entre terreur et raison*. Paris: Gallimard: « Le cheval et la rune (L’avant-guerre) », pp.31-70.
- MICHAUD Yves, *La crise de l’art contemporain. Utopie, démocratie et comédie*, Paris, PUF, 1997: « La nouvelle polémique de la modernité des années 1960 et 1970 », pp.108-129, « La fin de l’utopie de l’art », pp.214-252

Curs–sapt.12-13. TRANSFORMARI ALE FIGURII ARTISTULUI IN LUMEA CONTEMPORANA.

Tematica: Artistul in lumea moderna si profesiile artistice: de la morfologia categoriilor la analiza identitatii colective a creatorilor. Artistul in regim de singularitate (Nathalie Heinich). Statutul institutional, economic, juridic, semantic al activitatilor artistice.

Obiective:

- determinarea statutului artistului in lumea contemporana in raport cu epoca moderna
- intelegerea diferitelor perspective asupra artistului
- intelegerea statutului actual al activitatilor artistice

Concepte, cuvinte cheie:

- regim de singularitate
- artist post-modern vs. artist modern
- artist profesionist vs. amator

Seminar – sapt.12.

Tematica: Artistul in lumea moderna: conflictul intre piata si auto-expresie

Obligatia studentilor: intocmirea de referate si participarea la dezbateri pe baza bibliografiei propuse

Bibliografie:

- BAETSCHMANN Oskar, 1997, *The Artist in the Modern World. The Conflict between Market and Self-Expression*, Cologne, DuMont BuchVerlag: „Strategies and Careers”, pp.122-162, “Rebellions and the Power of Art”, pp.163-199, “Art for Exhibitions”, pp.200-240
- BECKER Howard S., 1982, *Art Worlds*, University of California Press, Berkeley and Los Angeles; trad.fr. *Les Mondes de l’art*, Paris, Flammarion: « Les professionnels intégrés, les franc-tireurs, les artistes populaires et les naïfs », pp.236-275
- BOURDIEU Pierre, 1986, *Economia bunurilor simbolice*, Bucuresti, Meridiane: „Inventarea vietii de artist”, pp.154-201

Seminar – sapt.13.

Tematica: Sociologia profesiilor aplicata la arta si sociologia reprezentarilor

Obligatia studentilor: intocmirea de referate si participarea la dezbateri pe baza bibliografiei propuse

Bibliografie:

- HEINICH Nathalie, 2005, *L’Elite artiste. Excellence et singularité en régime démocratique*, Paris, Gallimard: I « Singularité: la vocation de l’excentricité », pp.27-127
- MENGER Pierre-Michel, 1989, „Rationalité et incertitude de la vie d’artiste”, in: *L’Année Sociologique*, nr.39, pp.111-151
- MOULIN Raymonde, 1992/1998, *L’Artiste, l’institution et le marché*, Paris, Flammarion: « Les Artistes », pp. 249-362
- MOULIN Raymonde, 1995, *De la valeur de l’art*, Paris, Flammarion: « Deuxième partie: Les Professions de l’art », pp.57-116

Curs – sapt.14.

Tematica: Critica artistica/arta critica: cum contribuie artistii la schimbarea sociala? Figuri ale inovatiei artistice in lumea contemporana.

Obiective

- intelegerea diferitelor perspective contemporane asupra artistilor

- intelegerea raporturilor intre arta, economie si inovatie

Concepte, cuvinte cheie:

- excelenta artistica vs. egalitate
- elita vs. democratie
- inovatie

Seminar – sapt.14.

Tematica: Analiza de text si dezbateri Critica artistică/arta critică. Artistii in regimul democratic: elita marginala sau figurile exemplare ale muncitorului viitorului?

Obligatia studentilor: intocmirea de referate si participarea la dezbateri pe baza bibliografiei propuse

Bibliografie:

-BOLTANSKI Luc, CHIAPELLO, Eve. 1999. *Le Nouvel Esprit du capitalisme*. Paris: Gallimard: V « À l'épreuve de la critique artiste », pp.501-576.

-HEINICH, Nathalie. 2005. *L'Elite artiste. Excellence et singularité en régime démocratique*. Paris: Gallimard: III. « Excellence: une nouvelle élite », ch. XII-XIV, pp.238-275, IV. « L'Art en régime de singularité », ch. XV, pp.279-301, ch. XVII-XVII, pp. 317-351.

-MENGER, Pierre-Michel. 2002. *Portrait de l'artiste en travailleur. Métamorphoses du capitalisme*. Paris: Seuil/La République des Idées: « Les arts et l'économie capitaliste », pp.11-34, « Les arts: laboratoire de flexibilité », pp.61-87.

VII. Modul de evaluare

Evaluarea se va face atat pe parcursul semestrului cat si in timpul examinării finale, astfel:

- Verificare orala pe parcursul semestrului (referat/dezbateri seminar): 33% din nota finala
- Examen scris la sfarsitul semestrului-sesiune (lucrare individuala tip eseu academic): 66% din nota finala

Criteriile utilizate in evaluarea lucrarii scrise: capacitatea de a opera in mod corect si adecvat cu conceptele si metodologia cercetarii specifica domeniului; asumarea unei cercetari stiintifice si documentar-bibliografice proprii; aplicarea metodelor de redactare specifice Filosofiei.

VIII. Detalii organizatorice, gestionarea situatiilor exceptionale

Prezenta la orele de curs nu este obligatorie. Prezentarea la examen nu este conditionata de un numar minim de prezente. Activitatea la seminar e obligatorie. Seminarele pierdute se pot recupera.

Plagiat se va considera orice lucrare care se constata a fi în proportie de cel puțin 30% copiata dintr-o alta sursa, iar utilizarea plagiatului va determina anularea evaluarii. Orice contestatie a notei obtinute va trebui insotita de o cerere din partea studentului pentru reevaluarea lucrarii. Rezultatul acestei reevaluari se va face de fata cu studentii in decurs de 2 zile de la data contestatiei.